

ความเป็นมาของชื่อ “ประเทศสยาม” กับ “ประเทศไทย” โดย ปรีดี พนมยงค์

(ภาพทำจากต้นฉบับกฎหมายตราสามดวง จ.ศ. ๑๑๖๖ ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๔๗ กองที่เกี่ยวกับคำว่า “สยาม”)

อันว่าคำที่ร่อนใต้ วรรคยี่สิบ เป็นประโยชนแก้สัดการโลกย วรรค ๕ ปากก
ฐษณฐัธฐิ ซึ่งคำที่ร่วพารวมสาธา มธุสวณ อันพระในสารบัญ

ภาณฐิ กล่าว ภาณฐเอน ในทัน มธุสวณด้วยมคธภา
มามธุรฐฐิ อันปฎิการยเกิดสืบกันมา มธุฐฐิ ทั้งอยู่ ภาณฐ
ในนามบัญญัติ ภาณฐ ด้วยภาณ ภาณฐฐฐ ทั่วกันยู้กัถ ๙
ณฐ ในกาลบัดนี้ มธุสวณ อันบุรุษผู้แปลในจิตต์อำมาตย ฐฐฐฐ ะ

ซึ่งในอันยาก ฐษณฐฐฐ ในสยามประเทศนี้ ฐฐ ทั่วกัน
หม่า อันว่าถ ฐฐฐฐ จักตกแห่ง ฐษณฐฐ ซึ่งคำที่ร่วพารวมสาธา
นั้น ฐษณฐฐ ด้วยสยามภาณ ฐฐฐ อันว่าท่านทั้งหลาย ฐ
ณฐ นพฐ ฐษณฐ ซึ่งคำที่ร่วพารวมสาธา นั้น ฐฐฐ ทั่วกัน

นายปรีดิพธย์ พึ่งสุนทร
ผู้จัดทำพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๗

ତ୍ରୟ

ปรีดี พนมยงค์

ซึ่งก็เป็นอันยาก สหายสามเณร ในสยามประเทศนี้ ครู เหตุกันนี้
 หมาย อันว่า วิชาญ จักตกแห่ง สังฆมณเฑียร ซึ่งทำกิจพระบรมสาธา
 นั้น สหายสามเณร ด้วยสยามภาน ครู อันว่าท่านทั้งหลาย ส
นา นพ สัง ซึ่งทำกิจพระบรมสาธาณนั้น น แต่ กัน

นายปราโมทย์ พึ่งสุนทร
ผู้จัดทำพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ความเป็นมาของชื่อ “ประเทศสยาม” กับ “ประเทศไทย”

(เรียบเรียงจากเค้าความบางตอนในต้นฉบับของหนังสือ

“MA VIE MOUVEMENTÉE” ๑ โดยปรีดี พนมยงค์)

1. บางคนอาศัยพจนานุกรมภาษาสันสกฤต—อังกฤษ ของ เซอร์โมเนียร์วิลเลียม (พิมพ์ในศตวรรษที่ 18) เป็นหลักในการค้นหามูลศัพท์ภาษาไทยนั้นพบว่า มีคำสันสกฤตคำหนึ่งเขียนเป็นอักษรลาตินตามเครื่องหมายออกเสียงสำหรับสันสกฤตว่า

“SYĀMA” ตรงกับอักษรวิชัยไทย “สยามะ” แปลว่า “ดำ” “สีดำ”, “สีน้ำเงินแก่”, “สีน้ำตาลแก่”, “สีเขียวแก่”, ฯลฯ บางคนก็กล่าวถึงจึงสันนิษฐานว่าคำว่า “สยาม” มิได้มีมูลศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต ครั้นแล้วก็สันนิษฐานว่าคำว่า “สยาม” แผลงมาจากคำจีน “เซียมล้อ” อันเป็นภาษาของจีนแต่จั่วตามทฤษฏีสันนิษฐานสันตติในการได้ยินคนจีนส่วนมากที่อยู่ในสยาม โดยมีได้คำนึงว่าจีนแต่จั่วเป็นจีนเพียงในจังหวัดหนึ่งแห่งมณฑล กวางตุ้งของประเทศจีน อันที่จริงจีนส่วนมากหลายร้อยล้านคนในประเทศจีนนั้นพูดภาษาจีนกลาง หรือใกล้เคียงกับจีนกลาง เรียกชื่อประเทศสยามมาตั้งแต่โบราณกาลว่า “เซียนโล่” มิใช่ “เซียมล้อ”

ส่วนชาวยุโรปที่เดินทางเรืออ้อมแหลมอาฟริกามายังอินเดียตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 แล้วเดินทางต่อมายังประเทศสยามนั้นได้เรียกและเขียนชื่อประเทศสยามว่า “SIAM” มิใช่เขาเดินทางเรือ

ไปประเทศจีนก่อนแล้วจึงวกกลับมาประเทศสยาม ดังนั้นชาวยุโรปสมัยนั้นและสมัยต่อมาจึงเรียกชื่อประเทศสยามตามที่ชาวอินเดียได้, ชาวสิงห์, ชาวมลายู เรียกว่า “เซียม” และก็ตรงกับที่พระมหากษัตริย์สยามได้เรียกชื่อประเทศของพระองค์ในพระราชสาส์นที่มีไปยังประมุขประเทศต่างๆ จึงทำให้นานาประเทศรู้จักประเทศสยามในนามว่า “SIAM” มาหลายศตวรรษ เอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศสยามมีอยู่มากมายที่เราจะค้นคว้าได้จากสารบัญว่า “SIAM”

2. การศึกษาประวัติศาสตร์ทางนิติศาสตร์ที่ดี นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์จำเป็นต้องอาศัยเอกสารทางราชการเป็นหลักอ้างอิงด้วย ในบรรดาเอกสารทางราชการนั้นมีบทกฎหมายที่พระมหากษัตริย์สยามตั้งแต่สมัยโบราณได้จารึกไว้ เท่าที่ค้นได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยาจารึกไว้ในสมุดข่อยที่เรียกชื่อประเทศสยามเป็นภาษาบาลีว่า “สามปเทศ”

เมื่อจุลศักราช 1166 ตรงกับ พ.ศ. 2347 รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้โปรดเกล้าฯ ให้สังคายนาบทกฎหมายตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา, ธนบุรี ที่ยังใช้อยู่แล้วมีบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม จารึกไว้บนสมุดข่อย (ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับ 10 ธันวาคม 2475 และฉบับต่อมาได้เอาอย่างมาจารึกรัฐธรรมนูญ) แล้วประทับตรา 3 ดวง คือตราพระราชสีห์, พระคชสีห์, บัวแก้ว กฎหมายนี้มีชื่อเรียกกันว่า “กฎหมายตรา 3 ดวง” ซึ่งเป็นต้นฉบับเก็บไว้ห้องเครื่อง 1 ฉบับ, หอหลวง 1 ฉบับ, ศาลหลวงสำหรับลูกขุน 1 ฉบับ

ในรัชกาลที่ 4 หมอบรัดเลย์ได้คัดมาพิมพ์โดยวิธีเรียงพิมพ์เรียกกันว่า “กฎหมาย 2 เล่ม”

ในรัชกาลที่ 5 พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นราชบุรี (พระอิสริยยศขณะนั้น) ได้คัดมาพิมพ์โดยวิธีเรียงพิมพ์เรียกกันว่า “กฎหมายราชบุรี” มี 2 เล่ม

ใน พ.ศ. 2474 ข้าพเจ้าได้พิมพ์โดยถ่ายภาพจากต้นฉบับสมุดข่อยแล้วทำบล็อกเพื่อให้ตรงตามต้นฉบับเฉพาะ “บานแพนก” และ “พระธรรมศาสตร์” แต่เพราะเหตุที่คำบาลีในต้นฉบับเขียนเป็นอักษรขอมข้าพเจ้าจึงได้พิมพ์โดยวิธีเรียงพิมพ์อักษรขอมหนึ่ง ถ่ายทอดอักษรขอมนั้นเป็นภาษาไทย ส่วนข้อความใดที่เป็นอักษรไทยอยู่แล้วก็ได้เรียงพิมพ์ตามอักษรวิธีในต้นฉบับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2493 (ภายหลังรัฐประหาร 8 พ.ย. 2490) ได้ใช้หนังสือเล่มนั้นของข้าพเจ้าเป็นหนังสือเล่มหนึ่งอ้างอิงไว้ด้วย ดังปรากฏในบัญชีอักษรย่อที่ใช้ในพจนานุกรมนั้นหน้า 6 ว่าดังนี้

“ตราสามดวง: กฎหมายตราสามดวง ฉบับเรียงพิมพ์ พ.ศ. 2474 รวบรวมโดยหลวงประดิษฐมนูธรรม”

PRIDI-PHOONSUK
ปรีดี - พูนสุข พูนเมงษ์

www.pridi-phoonsuk.org

ChangeFusion OPENBASE.in.th

ความปรากฏว่าคำว่า “สยาม” มาจากภาษาบาลี “สาม” (สามะ) ข้าพเจ้าจึงขอคัดความตอนหนึ่งในหมวด “พระธรรมศาสตร์” ดังต่อไปนี้

“.....ยณจ สัตถ์ อันว่าคำภีร์อันใด โลกहित เป็นประโยชน์ แก่สัตว์โลกย ปากฏ์ ปรากฏิ ธรรมสตุถ์ อิติ ชื่อว่าคำภีร์พระธรรม สাত্র มนุสาเรน อันพระมนิสารญาธิ ภาสิต์ กล่าว อาทิโต ในตัน มุลภาสาย ด้วยมคธภาษา ปรมปรากตม์ อันปรับรเอาจรณนำสืบกันมา ปติฏฐิต์ ตั้งอยู่ รามณญะสุ ในรามัญประเทศ ภาสาย ด้วยภาษา รามณญะสุจ แห้งรามัญก็ติ อิทานิ ในกาลบัดนี้ ปุริเสน อันบุรุษผู้ เป็นวินิจฉัยอำมาตย ทุกคพาหิ จะยังรู้เป้นอันยาก อธิ สามเทศ ในสยามประเทศ ตสมา เหตุคงนั้น อหิ อันว่าข้า รจิตส์ จักตกแต่ง ต์ ธรรมสตุถ์ ซึ่งคำภีร์พระธรรมสাত্রนั้น สามภาสาย ด้วยสยาม ภาษา ตุมเห อันว่าท่านทั้งหลาย สุณาถ จงฟัง ต์ สตุถ์ ซึ่งคัมภีร์ พระธรรมศาสตร์นั้น สนธิกา แต่สำนักนิ เม แห่งเรา”

3. คำว่า “**เทศ**” เป็นคำบาลีที่แปลงท้ายคำตามไวยากรณ์ บาลี (วิภัติ) ของมูลศัพท์ “**เทศ**” ซึ่งแปลว่าบ้านเมือง, แคว้น แคว้น มีความหมายตรงกับ “**ปเทศ**” (PADESA)

คำว่า “**สาม**” (สามะ) ในภาษาบาลีมีความหมายหลายอย่าง ตามที่พจนานุกรมบาลี-อังกฤษ ของวิสเควิกส์กล่าวไว้เช่น

(1) สีด้า

(2) สี่เหล็อง, สี่ทอง. ตามความหมายนี้ “**สามปเทศ**” จึงหมายถึงแคว้นแคว้นแห่งเมืองทองหรือสุวรรณภูมิดังที่เพลงชาติของ ประเทศสยามก่อนเปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทยมีเนื้อร้องดังต่อไปนี้ด้วยประโยคที่ว่า “**ประเทศสยามนามประเทืองว่าเมืองทอง.....**” ต่อมาเมื่อเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยามเป็นประเทศไทยแล้วทางราชการ ได้เปลี่ยนเนื้อร้องเพลงชาติว่า “**ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อ ไทย**” ซึ่งไม่ตรงตามหลักวิชาว่าด้วยเชื้อชาติเพราะในประเทศไทยมี คนเชื้อชาติอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย เนื้อเพลงจึงเป็นการคิดเอาแต่ได้ฝ่าย เดียว เพื่อรวมคนเชื้อชาติไทยในดินแดนอื่น ๆ ด้วยโดยไม่คำนึงว่า คนเชื้อชาติไทยในดินแดนเหล่านั้นจะยอมผนวกเข้ากับประเทศไทยหรือ จะเรียกร้องเป็นอย่างอื่น

(3) ข้าพเจ้าเห็นว่ายังมีความหมายที่อาจแผลงมาจากคำบาลี “**สม**” (สะมะ) ที่แปลว่า “**ความสงบเรียบร้อย**” “**ความเสมอภาค**” ถ้าพิจารณาถึงชื่อ “**กรุงศรีอยุธยา**” ที่แปลว่ากรุงแห่งไม่มีการรบอัน ประเสริฐคือสันติภาพอย่างยิ่งแล้วก็ควรเชื่อได้ว่าพระมหากษัตริย์แต่

ปางก่อนได้ใช้คำว่า “สยาม” โดยแผลงจากคำว่า “สาม” ทั้งในความหมายของ “เมืองทอง” และในความหมายที่แผลงมาจาก “สม” (สระมะ) ที่แปลว่าความสงบเรียบร้อยและความเสมอภาค เพราะพระมหากษัตริย์แต่ปางก่อนทรงทราบเป็นอย่างดีว่าราชอาณาจักรที่พระองค์ทรงเป็นประมุขนั้น แม้ประกอบด้วยชนเชื้อชาติไทยเป็นส่วนมากก็ตาม แต่ก็ยังมีคนเชื้อชาติอื่น ๆ รวมอยู่ด้วยจึงทรงเห็นเป็นการเหมาะสมที่จะเรียกราชอาณาจักรนี้ว่า “สยาม” หมายความว่าทุกคนชาติที่รวมอยู่ในประเทศของเรา มีความเสมอภาคกันและมีอุดมคติสันติภาพตั้งอยู่ในแว่นแคว้นแห่งเมืองทองหรือสุวรรณภูมิ

4. สาเหตุแห่งการเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นประเทศไทย นั้นสืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2481 นายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม (ยศและบรรดาศักดิ์ขณะนั้น) ได้รับแต่งตั้งจากคณะผู้สำเร็จราชการในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เป็นนายกรัฐมนตรี ในบรรดารัฐมนตรีแห่งรัฐบาลนั้นมีข้าพเจ้าด้วยผู้หนึ่งซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และมีหลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีกรมศิลปากร เป็นรัฐมนตรีลอย (ไม่ว่าการกระทรวง)

ต่อมาประมาณอีก 4-5 เดือน หลวงวิจิตรวาทการได้เดินทางไปฮานอยเพื่อชมกิจการโบราณคดีของสำนักตะวันออกไกลฝรั่งเศส เมื่อหลวงวิจิตรฯ กลับจากฮานอยได้นำแผนที่ฉบับหนึ่งซึ่งสำนักฝรั่งเศสนั้นได้จัดทำขึ้นแสดงว่ามีคนเชื้อชาติไทยอยู่มากมายหลายแห่งในแหลมอินโดจีน, ในประเทศจีนใต้, ในพม่า, และในมณฑลฮกตัมของอินเดี๋ย

ครั้นแล้วผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงได้ยินและหลายคนยังคงจำกันได้
ว่าสถานวิทยุกรมโฆษณาการ (ต่อมาปัจจุบันคือกรมประชาสัมพันธ์)
ได้กระจายเสียงเพลงที่หลวงวิจิตร ๗ รำพันถึงชนเชื้อชาติไทยที่มีอยู่ใน
ดินแดนต่าง ๆ และมีการโฆษณาเรื่อง “มหาอาณาจักรไทย” ที่จะรวม
ชนเชื้อชาติไทยในประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นมหาอาณาจักรเดียวกันทำนอง
ที่ยึดเลื้อยกำลังทำอยู่ในยุโรปในการรวมชนเชื้อชาติเยอรมันในประเทศ
ต่าง ๆ ให้เข้าอยู่ในมหาอาณาจักรเยอรมัน

ในการประชุมวันหนึ่ง นายกรัฐมนตรีได้เสนอให้คณะรัฐมนตรี
พิจารณาปัญหาต่อนนอกระเบียบวาระ โดยให้หลวงวิจิตรวาทการเป็นผู้
แถลงให้เปลี่ยนชื่อ “ประเทศสยาม” เป็น “ประเทศไทย” โดย
นำเสนอแผนที่จะบันทึกวันออกไกลฝรั่งเศสทำไว้ว่าด้วยแหล่ง
ของชนเชื้อชาติไทยต่าง ๆ มาแสดงในที่ประชุมด้วยโดยอ้างว่า “สยาม”
มาจากภาษาสันสกฤต “ศยามะ” แปลว่า “ดำ” จึงไม่ใช่ชื่อ
ประเทศของคนเชื้อชาติไทยซึ่งเป็นคนผิวเหลืองไม่ใช่ผิวดำ และอ้างว่า
คำว่า “สยาม” แผลงมาจากจีน “เซียมล้อ”

ข้าพเจ้าได้คัดค้านว่าโดยที่ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้นับควักกฎหมาย
เก่าของไทยโดยอาศัยหลักฐานเอกสารที่จารึกไว้โดยพระมหากษัตริย์
แต่ปางก่อนรวมทั้ง “กฎหมายตราสามดวง” ซึ่งรัชกาลที่ 1 (พระ
พุทธยอดฟ้าฯ) ได้โปรดเกล้าฯ ให้สังคายนาย (ตามที่ข้าพเจ้ากล่าว
ในข้อ 2) และมีใช้คำว่า “สยาม” แผลงมาจากคำจีนแต่จิว “เซียม
ล้อ” (ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วในข้อ 1) แต่จุดประสงค์เบื้องต้น
ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีส่วนหนึ่งต้องการเปลี่ยนชื่อประเทศว่า

ประเทศไทยเพื่อรวมชนชาติไทยในดินแดนต่าง ๆ เข้าอยู่ในมหาอาณาจักรไทย ดังนั้นรัฐธรรมนูญส่วนมากจึงตกลงตามร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็น “ประเทศไทย” ข้าพเจ้าเป็นฝ่ายข้างน้อยในคณะรัฐมนตรี

ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ลงมติเห็นชอบในการเปลี่ยนชื่อประเทศซึ่งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ลงนามให้ตราเป็นรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2482

5. เมื่อได้ตรารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นประเทศไทยแล้วก็เกิดปัญหาว่าในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ต้องเขียนชื่อประเทศไทยนั้นจะใช้คำอังกฤษและฝรั่งเศส อย่างไร

ผู้ที่ได้รับคำยกย่องว่ามีความรู้ในภาษาต่างประเทศรวมทั้งหลวงวิจิตรวาทการได้เสนอให้เรียกประเทศไทยเป็นภาษาอังกฤษว่า “THAILAND” และภาษาฝรั่งเศสว่า “THAÏLANDE” และพลเมืองของประเทศนั้นเรียกเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า “THAÏLANDAIS” ซึ่งฝรั่งพากัน

ข้าพเจ้าได้เสนอว่าควรให้เรียกชื่อประเทศไทยเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสว่า “SIAM” ตามที่คนทั่วโลกได้รู้จักชื่อประเทศของเราในนามนี้อยู่แล้ว ทั้งนี้ก็ตัวอย่างอยู่เช่นประเทศเยอรมันซึ่งเรียกชื่อประเทศเป็นภาษาเยอรมันว่า “DEUTSCHLAND” นั้น เขาก็ได้กำหนดให้เรียกชื่อประเทศของเขาเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสตามชื่อภาษาเยอรมัน หากเรียกชื่อประเทศของเขาในภาษาอังกฤษว่า “GERMANY” และภาษาฝรั่งเศส “ALLEMAGNE” ตามที่คนอังกฤษและฝรั่งเศสเคยเรียกและเคยรู้จักชื่อประเทศของเขาในนามนั้น

ข้าพเจ้าได้ให้ความเห็นต่อไปว่าการที่จะเอาคำว่า “LAND”
 ต่อท้ายคำว่า “THAI” เป็น “THAILAND” ก็ด้อยกว่าทำให้คล้าย
 กันกับประเทศเมืองขึ้นในอาฟริกาของอังกฤษ (สมัยนั้น) และเมือง
 ขึ้นของฝรั่งเศส (สมัยนั้น) ที่ลงท้ายด้วยคำว่า “LAND” หรือ
 “LANDE” ข้าพเจ้าได้ให้ข้อสังเกตว่าประเทศ “IRELAND” ได้
 เมื่อได้เป็นเอกราชจากอังกฤษแล้วก็ตัดคำว่า “LAND” ออก โดย
 เรียกชื่อประเทศของตนว่า “EIRE” ส่วนในประเทศยุโรปบางประ-
 เทศก็มักท้ายว่า “LAND” เช่น “ICELAND” ก็เพราะภาษาของเขา
 อยู่ในตระกูลเดียวกันกับภาษาอังกฤษจึงไม่จำเป็นที่เราจะต้องเอาตัว
 อย่างนั้น แต่ความเห็นส่วนข้างมากในคณะรัฐมนตรีให้เปลี่ยนชื่อประเทศ
 ไทยในภาษาอังกฤษด้วยตามที่มีผู้เสนอให้เปลี่ยนเป็น “THAILAND”
 ในภาษาอังกฤษ และ “THAILANDE” ในภาษาฝรั่งเศส

ข้าพเจ้าได้เสนอต่อไปอีกว่าถ้าส่วนข้างมากต้องการให้ชาวโลก
 เรียกชื่อประเทศไทยเป็นภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศสโดยมีคำว่า “THAI”
 เป็นสำคัญแล้วก็ขออย่าเอาคำว่า “LAND” หรือ “LANDE” ไป
 ต่อท้ายไว้ด้วยเลยคือให้ใช้ภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศสทับศัพท์ตามที่สามัญ
 ชนคนไทยเรียกชื่อประเทศของตนว่า “เมืองไทย” เป็นภาษาอังกฤษ
 “MUANG THAI” ฝรั่งเศส “MUANG THAI” แต่ส่วนมากใน
 คณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วย

6. เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลง รัฐบาลทวีบุณย-
 เกตุเห็นว่ารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งเปลี่ยนชื่อประเทศสยามมาเป็น
 ประเทศไทยนั้นใช้บังคับเฉพาะชื่อประเทศไทยในภาษาไทยเท่านั้น

รัฐบาลนั้นจึงได้ประกาศให้ใช้ชื่อประเทศไทยในภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสว่า “SIAM” ตามที่เกือบทั่วโลกรู้จักประเทศไทยในคำนี้มาหลายศตวรรษแล้ว

ฉนั้นเอกสารทางราชการที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสจึงเรียกชื่อประเทศไทยว่า “SIAM” รวมทั้งหนังสือเดินทางให้เขียนเรียกชื่อประเทศในภาษาไทยว่า “ประเทศไทย” ส่วนในภาษาฝรั่งเศสให้เขียนว่า “SIAM” และสัญชาติของผู้ถือหนังสือเดินทางให้เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า “SIAMOIS”

ทั้งนี้ ก็ตรงกับที่ข้าพเจ้าได้เคยเสนอตั้งกล่าวไว้แล้วในข้อ 5 ว่า แม้ประเทศเยอรมันเรียกชื่อประเทศของเขาเป็นภาษาเยอรมันว่า “DEUTSCHLAND” แต่ในภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า “GERMANY” และในภาษาฝรั่งเศส “ALLEMAGNE” ส่วนในประเทศในตะวันออกไกลเช่นประเทศจีนซึ่งเรียกตามภาษาจีนว่า “จงกั๋ว” แปลว่า “ประเทศกลาง” นั้น ทางราชการจีนก็เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “CHINA” และภาษาฝรั่งเศสว่า “CHINE” ตามที่เกือบทั่วโลกรู้จักประเทศจีนในภาษานี้มาหลายศตวรรษ ประเทศญี่ปุ่นเรียกชื่อประเทศเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า “นิปปอนโกกุ” แปลว่าประเทศแห่งพระอาทิตย์อุทัย นั้น ทางราชการญี่ปุ่นเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “JAPAN” และภาษาฝรั่งเศสว่า “JAPON” ตามที่เกือบทั่วโลกรู้จักประเทศญี่ปุ่นในภาษานี้มาหลายศตวรรษ แม้ว่าลัทธิแสนยานุภาพญี่ปุ่นจะมีทัศน “คลั่งชาติ” (CHAUVINISM) แต่ก็ไม่ควรถึงขนาดทำให้คนเกือบทั่วโลกงัดปากต้องเรียกชื่อประเทศญี่ปุ่นตามภาษาญี่ปุ่น ๆ ล ๆ

7. เมื่อได้เกิดรัฐประหาร 8 พ.ย. 2490 แล้ว นายควงเป็นนายกรัฐมนตรีประมาณ 3 เดือนเศษ รัฐบาลคงเรียกชื่อประเทศไทยเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสว่า "SIAM" ต่อไปอีก

ต่อมาในเดือนเมษายน 2491 รัฐบาลพิบูลสงครามเข้ารับตำแหน่งแทนรัฐบาลควงแล้วก็ได้กลับเปลี่ยนชื่อประเทศไทยในภาษาอังกฤษว่า "THAILAND" และในภาษาฝรั่งเศส "THAÏLANDE" ซึ่งรัฐบาลต่อ ๆ มาก็ได้ใช้ตามจนปัจจุบันนี้

8. ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 2511 ที่ใช้เวลาร่างนานที่สุดประมาณ 10 ปีนั้น ได้มีสมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นคนเชื้อชาติไทยแท้ ๆ และมีนายทหารชั้นนายพลคนหนึ่งร่วมด้วยในการเสนอให้ร่างรัฐธรรมนูญเปลี่ยนชื่อประเทศไทยเป็นประเทศสยามตามเดิม แต่สมาชิกส่วนมากไม่ยอมรับความเห็นนี้

ต่อมาในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 2517 ก็มีกรรมการบางคนเสนอให้ร่างรัฐธรรมนูญเปลี่ยนชื่อประเทศไทยเป็นประเทศสยาม แต่กรรมการส่วนมากไม่ยอมรับความเห็นนี้ เพราะบางคนให้ความเห็นว่า "เรื่องชื่อประเทศเป็นเรื่องเล็ก" ครั้นแล้วรัฐบาลได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 2517 ต่อสภานิติบัญญัติ สมาชิกสภานิติบัญญัติหลายคนได้แสดงความเห็นขอแก้ชื่อประเทศไทยให้เป็นประเทศสยามตามเดิมนั้นคงมีหลายคนขอแปรญัตติในคณะกรรมการฯ แต่เสียงข้างมากในคณะกรรมการฯ และในสภานิติบัญญัติจะเห็นด้วยหรือไม่ก็สุดแท้แต่ที่คณะของท่านเหล่านั้นบังคับ

9. ผู้สนใจที่ศึกษาปรากฏการณ์แห่งความเป็นมาของการเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นประเทศไทยย่อมเห็นได้ว่าปัญหาที่ไม่อาจจบลงได้อย่างง่าย ๆ แม้มีรัฐธรรมนูญแล้วก็ยังมีผู้ต่อสู้เพื่อเปลี่ยนชื่อประเทศไทยเป็นประเทศสยามตามเดิม หรือเปลี่ยนเฉพาะชื่อภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส เรื่องนี้ไม่ควรพิจารณาอย่างผิวเผินว่าเป็น “เรื่องเล็ก” เพราะการเปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นประเทศไทยนั้นสืบเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างคนเชื้อชาติไทยแท้ที่ศรัทธาทางสังคมแตกต่างกันคือฝ่ายหนึ่งถือ “ทัศนะรักชาติ” (PATRIOTISM) กับอีกฝ่ายหนึ่งถือ “ทัศนะเชื้อชาตินิยม” (RACISM) ประกอบด้วย “ทัศนะคลั่งชาติ” (CHAUVINISM) ที่เกินขอบเขตยิ่งกว่าทัศนะคลั่งชาติของฮิตเลอร์และสแตนยานภาพยนต์

(1) ความขัดแย้งเกี่ยวกับที่มาแห่งมูลศัพท์ (นิรุกติศาสตร์) ของคำว่า “สยาม” นั้นเป็นปัญหาของนักวิชาการผู้สนใจในวิชาการนิรุกติศาสตร์แท้จริงโดยไม่มีอุปาทานจากทฤษฎีทัศนะเชื้อชาตินิยมและทัศนะคลั่งชาติก็ย่อมค้นคว้าหาสาเหตุทางวิชาการนี้ได้

ส่วนผู้จงรักภักดีแท้จริงในสถาบันพระมหากษัตริย์ก็คงศึกษาพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ (รัชกาลที่ 4) หรือได้ยินพระภิกษุสงฆ์ท่อบรรลุเกล้าให้ฟังบ้างว่า พระจอมเกล้าฯ ทรงพระปรีชาสามารถรอบรู้ภาษาไทย, ภาษาบาลี—สันสกฤต, ภาษาละติน, ภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่ปรากฏว่าคนในสยามจนถึงปัจจุบันนี้จะมีความรู้เท่าเทียมพระองค์ได้ ดังนั้นเราจึงควรใช้ความคิดว่าถ้าพระองค์เห็นคำว่า “สยาม” ซึ่งพระมหากษัตริย์แต่ปางก่อนใช้เรียกราชอาณาจักรของ

พระองค์ไม่ถูกต้องในทางภาษาและนิรุกติศาสตร์แล้วพระองค์ก็คงจะได้เปลี่ยนชื่อราชอาณาจักรก่อนชนรุ่นหลังแล้ว ส่วนคำอังกฤษ ฝรั่งเศส “SIAM” นั้นพระองค์ก็ใช้ต่อมาในการเรียกชื่อราชอาณาจักรตามภาษานี้ ยิ่งกว่านั้นพระองค์ยังได้ทรงลงพระปรมาภิไธยเป็นภาษาลาตินตามมูลศัพท์ “SIAM” ว่า “REX SIAMENSIS” แปลว่า “พระราชานแห่งสยาม” ซึ่งตรงกับ “สยามินทร์” หรือ “สยามินทราธิราช” ซึ่งมก้านอยู่ในพระปรมาภิไธยเต็มของพระมหากษัตริย์รวมทั้งองค์ปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร”

พระปรมาภิไธยขององค์ปัจจุบันได้จารึกในคำปรารภในรัฐธรรมนูญและธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหลายฉบับรวมทั้งจะจารึกในฉบับ 2517 ด้วย แต่น่าเสียดายที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 2517 เรียกชื่อราชอาณาจักรประเทศไทยซึ่งไม่สอดคล้องกับพระปรมาภิไธย

ฉนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าความขัดแย้งเรื่องชื่อของประเทศนั้นสืบเนื่องจากรากฐานแห่งทัศนะทางสังคมซึ่งผูกพันกับร่างรัฐธรรมนูญได้ยึดถือเป็นสำคัญยิ่งกว่าทางวิชาการนิรุกติศาสตร์

(2) “ทัศนะรักชาติ” (PATRIOTISM) เป็นทัศนะ

ประชาธิปไตยซึ่งรักทุกเชื้อชาติและชนชาติที่ประกอบเป็น “ชาติ” เดียวกันครอบครองดินแดนประเทศเดียวกันคือเป็นปิตุภูมิ (PATRIE) เดียวกัน มีความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจอันเป็นรากฐานของสังคมเดียวกัน ขอมเสียดสละส่วนตัวเพื่อชาติและปิตุภูมิเป็นส่วนรวม

ทุกชาติในปัจจุบันนี้ต่างกับกลุ่มเผ่าพันธุ์ที่ประกอบด้วยคนเผ่าพันธุ์เดียวหรือเชื้อชาติเดียว ทุกชาติเป็นผลแห่งวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ช้านานซึ่งประกอบด้วยหลายเชื้อชาติและชนชาติซึ่งเดิมมีดินแดนโดยเฉพาะ แล้วต่อๆ มาได้สมานกันประกอบเป็นชาติเดียวกัน

ประวัติศาสตร์ชาติไทยเพียง 200 ปีก็แสดงให้เห็นแล้วว่าก่อนหน้านี้มีแว่นแคว้นหรือรัฐมากหลายซึ่งแต่ละเชื้อชาติและชนชาติแยกย้ายกันอยู่ครั้นแล้วก็ค่อยๆ วิวัฒนประกอบเป็นชาติเดียวกันแห่งประเทศสยาม เอกภาพของชาติจะมั่นคงได้ก็โดยระบบประชาธิปไตยสมบูรณ์คือประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ, ทางการเมือง, ทศนะประชาธิปไตย ซึ่งรวมทั้ง “**หัตนะรักชาติ**” (PATRIOTISM)

(3) “**หัตนะเชื้อชาตินิยม**” (RACISM) เป็นหัตนะที่นิยมหรือรักเฉพาะคนเชื้อชาติเดียว อันเป็นหัตนะกับแคบที่สืบมาจากหัตนะสังคมต่างกลุ่มเผ่าพันธุ์โดยมิได้คำนึงถึงความเป็นจริงในปัจจุบันและในประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของ “**ชาติ**” ดังกล่าวในข้อ (2)

ทราบของ “**หัตนะเชื้อชาตินิยม**” (RACISM) ยังคงตกค้างอยู่ในหลายชาติจึงเป็นเหตุให้คนจำนวนหนึ่งแห่งเชื้อชาติในชาตินั้นๆ ถือว่าเชื้อชาติของตนอยู่เหนือเชื้อชาติและชนชาติอื่นซึ่งเป็นส่วนข้างน้อยอยู่ในชาติเดียวกันอันเป็นการบั่นทอนเอกภาพของชาติซึ่งทำให้ชนส่วนน้อย (MINORITY) ในชาติดินร่นแยกดินแดนดังปรากฏอยู่ในหลายประเทศ

พวก “เชอชาตินิยม” ได้ผลักดันทัศนคติของตนเป็นการ “คลั่งเชอชาติ” หรือ “คลั่งชาติ” (CHAUVINISM) เพราะถือว่าชาติเป็นของเชอชาติเขาเท่านั้น ครั้นแล้วก็คิดรวมคนเชอชาติเดียวกันที่อยู่ดินแดนต่าง ๆ เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกันเช่นที่ฮิตเลอร์ได้ดำเนินซึ่งเป็นการล้มเหลวและนำความพ่ายแพ้มาสู่ประเทศเยอรมัน

ส่วนในสยามนั้นความฝันของพวกเชอชาตินิยมที่จะสถาปนามหาอาณาจักรไทยรวบรวมคนเชอชาติไทยต่าง ๆ ในอาเซียนนั้นไม่มีทางเป็นไปได้ แต่ทราบความฝันนั้นก็ยังคงมีอยู่ที่เป็นมรดกตกทอดมา

(4) นักโฆษณา และผู้เขียนประวัติศาสตร์ชนเชอชาติไทยซึ่งโดยมากเขียนจากหนังสือที่ชาวยุโรปอเมริกันเขียนไว้ก็ดี เขียนจากความสันนิษฐานตามข้อเท็จจริงแล้วแต่ว่าเป็นภาษาไทยก็ดี ได้ทำให้ผู้อ่านที่บริสุทธิ์หลงเชื่อว่าชนเชอชาติไทยมีอยู่มากมายในทวีปเอเชีย ข้าพเจ้าจึงเห็นสมควรจะแจ้งตามที่ได้เคยไปยังท้องที่นั้นและเท่าที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

(ก) ในประเทศจีนมีคนเชอชาติไทยในเขตปกครองตนเองของชนชาติจ้วง (ไทยขว่ง) แห่งกวางซิมสเถิติ ค.ศ. 1963 แจ้งว่ามีประมาณ 7,780,000 คน ชนชาติจ้วงนี้เป็นชนเชอชาติไทยพูดภาษาไทยเดิมคล้ายกันกับชนเชอชาติไทยอื่น ๆ ในสิบสองปันนาในมณฑลยูนนาน, สมัยก๊กมินตั๋งนั้นกวางซิมเป็นมณฑลหนึ่งชนตรงต่อรัฐบาลกลางของจีน ในสมัยปัจจุบันสาธารณรัฐของราษฎรจีนได้สถาปนา กวางซิมเป็นเขตปกครองตนเองโดยมีคณะกรรมการบริหารและมีสภาผู้แทนราษฎรของเขตปกครองตนเอง

ในมณฑลยูนนานมีเขตปกครองตนเองของชนชาติไทยหลายเขต
รวมประมาณ 500,000 คน แต่ละเขตมีคณะบริหารและสภาผู้แทน
ราษฎรของเขต

ส่วนในเวียตนามเหนือ, ในลาว, ในพม่า และในมณฑลฮกตัม
ของอินเดียนั้นข้าพเจ้ายังไม่มีความแน่นอน

ปัจจุบันนี้สาธารณรัฐของราษฎรจีนได้แถลงแล้วหลายครั้งว่าไม่
ต้องการผนวกดินแดนของชาติอื่น ข้าพเจ้าจึงหวั่นคิดว่าถ้าเป็นในสมัย
ก่อนนี้แล้วถ้าพวก “**เชื้อชาตินิยม**” ยังมีความคิดแผนการมหาอาณานิคม
จักรไทยอยู่อีกแล้ว สมมติว่าคนเชื้อชาติไทยในดินแดนดังกล่าวนี้เกิด
ยอมรับว่าจะเข้าร่วมเป็นมหาอาณาจักรไทยขึ้นมาจริงๆ แต่อ้างว่าพวก
เขาเป็น “**ไทยเดิม**” จึงให้ประเทศสยามที่เปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทย
ซึ่งเขาเรียกว่า “**ไทยบางกอก**” อันเป็นไทยใหม่เข้าร่วมเป็นมหา
อาณาจักรเดียวกันกับ “**ไทยเดิม**” ดังนี้ พวก “**เชื้อชาตินิยม**”
ก็คงไม่ยอม ถ้าจะทำให้ได้ก็ต้องทำสงครามกัน ซึ่งก็ต้องอาศัยจักรวรรด
นิยมให้หนุนหลัง

(ข) นักประวัติศาสตร์บางคนเขียนประวัติศาสตร์เชื้อ
ชาติไทยตามที่ฝรั่งเขียนไว้เช่นเขียนว่า ชนเชื้อชาติไทยเดิมอยู่ที่
“**ตาลีฟู**” และอ้างว่ากษัตริย์ไทยเดิมชื่อ ตั้โล่โกะ โกะโล่ฝง อะไร
ทำนองนั้นถ้าหากเราใช้สามัญสำนึกก็จะเห็นว่าชื่อนั้นไม่ใช่ภาษาไทย
เลย ส่วนคำว่า “**ฟู**” นั้น เป็นคำทราวาทของฝรั่ง (แมนจ) เมื่อ
ประมาณ 3 ศตวรรษมานี้ใช้เป็นชื่อเขตต่างๆ ในประเทศจีนซึ่งเมื่อ
ราชวงศ์แมนจล้มแล้วสาธารณรัฐจีนได้แบ่งเขตปกครองโดยเล็กใช้คำว่า

“ฟ” แต่ฝรั่งเขียนหนังสือในในปลายสมัยวังษ์จึงเรียกตามชื่อสมัยนั้นซึ่งมิใช่เป็นชื่อเขตปกครองของจีนสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน

ส่วนคำว่า “ดาล” นั้นภาษาจีนกลางออกสำเนียง “ด้าหล”

แปลว่า “การปกครองสงบเรียบร้อยใหญ่”, “ศีลธรรมจรรยาใหญ่” ฯลฯ แต่นักสันนิษฐานบางคนเดา ๆ ว่าคำนี้ตรงกับภาษาไทยว่า “หาคี” โดยให้เหตุผลว่าจีนพูดภาษาไทยไม่ชัด ออกสำเนียง “ด” ไม่ได้จึงต้องออกเป็น “ล” ข้าพเจ้าได้ไปเยือนชนชาติในเขต “ด้าหล” ปรากฏว่าคนพื้นเมืองเป็นเชื้อชาติ “ไ้” พูดภาษาที่ต่างกับคนไทยเดิม แม้แต่การนับชงคนจีนวางตั่งนับคล้ายกับคนไทย เช่นคือ ยัด ยี่ สาม สี่ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ แต่คนเชื้อชาติ “ไ้” นับแล้วไม่มีคำใดคล้ายคำไทยเดิมเลย

ในมณฑลยูนนานปัจจุบันมีชนหลายเชื้อชาติ

(ค) เมื่อก่อน พ.ศ. 2500 ในระยะปลายสมัยรัฐบาลพิบูลฯ หลวงวิจิตรวาทการ ได้แสดงละครเรื่องพ่อขุนรามคำแหง และเขียนแผนที่แสดงว่าในสมัยโบราณแดนของชนชาติไทยแผ่คลุมไปถึงตอนเหนือของมณฑลเสฉวน โดยเขียนชื่อที่ตั้งของเมืองจนถึงปัจจุบันว่า “แป” เพื่อให้ตรงกับภาษาไทยที่หมายถึง “ไม้เครื่องเรือนสำหรับเอากลอนพาด” ท่านผู้คงจำลองแผนที่สมัยเก่าซึ่งฝรั่งเขียนไว้ว่า “PE” แล้วสันนิษฐานว่าเป็นคำไทย ข้าพเจ้าได้ไปเยือนเมืองนี้และเมืองเจ็ดตนนครหลวงของเล่าปี่แล้วลองมาตามแม่น้ำนางเจียง (แยงซี-เกียง) สอบถามบัณฑิตโบราณคดีจนได้ความว่าในสมัยโบราณเมืองนี้

จนเรียกว่า “เต” แปลว่า “กำแพงหลังบ้าน”, “การเลียงดู”, “การอบรม”, “ลำนานงทศเคียว” ฯลฯ แต่ฝรั่งเขียนทับสำเนียงเพี้ยนไปเป็น “PE”

แผนที่ขงหลวงวิจิตรฯ เขียนประกอบละครเรื่องนั้นได้ทำให้พวก “เชื้อชาตินิยม” สนใจมาก

(ง) บางคนหลงเชื่อว่าชนเชื้อชาติไทยเดิมอยู่ที่บริเวณภูเขา “ALTAI” โดยสันนิษฐานว่าท้องถิ่นนี้กำลังท้าวว่า “TAI”

แต่คำว่า “ALTAI” นั้นเป็นภาษามงโกลแปลว่า “ทอง” มิใช่เป็นคำผสมระหว่าง “อัล” กับ “ไท” ภูเขาอัลไตจึงหมายถึง “ภูเขาทอง”

บริเวณนี้ตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร 48 ถึง 53 องศา อยู่ในเขตสหภาพโซเวียต ติดต่อกับเขตแดนตะวันตกเฉียงเหนือของมองโกเลียและของจีน ฤดูหนาวอุณหภูมิได้ศูนย์ 35—47 องศาเซนติเกรด

ตามประวัติชนชาตินั้น ในสมัยโบราณกลุ่มเผ่าพันธุ์ “อวรัต” ซึ่งเป็นเผ่าผสมระหว่างมงโกลกับตุงกูอาศัยอยู่

ถ้าถือตามพวก “เชื้อชาตินิยม” ว่าชนเชื้อชาติไทยเดิมเป็นเจ้าของเขตนแล้วก็ขออธิบายด้วยว่าอยู่ในยุคใดแล้วเคลื่อนมาทางเมือง “แป้” (PE), ยูนนาน, กวางซี, ต่อมาถึงสยามตั้งแต่เมื่อใด โดยถูกเผ่ามงโกล—ตุงกู ขับไล่หรืออย่างไร เพราะเผ่านี้จำนวนมากเล็กน้อยเท่านั้น หรือถูกรุกแซ่บขับไล่มา แต่รุกแซ่บก็เพิ่งไปยึดครองเขตนเมื่อประมาณ 300 ปีมานเอง

ในด้านทรัพยากรธรรมชาตินั้น เขตนี้ยังคงอุดมสมบูรณ์จนถึงสมัยปัจจุบันคอมพิวเตอร์, เพาะปลูกได้ผลสมบูรณ์ อุดมด้วยแร่ตะกั่ว สังกะสี และทองคำซึ่งยังทำกันอยู่จนถึงปัจจุบัน ถ้าเชื่อตามพวก “เชื้อชาตินิยม” แล้ว เราก็ควรใช้สามัญสำนึกว่าเหตุใดชนเชื้อชาติไทยเดิมจึงทิ้งถิ่นที่อุดมสมบูรณ์รวมทั้งทองคำ แล้วพากันอพยพข้ามทะเลทรายที่ตัดคัตหลายพันกิโลเมตรมาหาทองคำในดินแดนใหม่ที่เรียกว่า “สามปเทศ” แล้วปล่อยให้เผ่ามองโกล—ตุงกุ เสวยสุขสำราญจากทรัพยากรธรรมชาตินั้น

ปัจจุบันนี้สหภาพโซเวียตได้จัดตั้งเขตปกครองตนเองในบริเวณภูเขาอัลไตชนหลายเขต โดยเฉพาะเขตปกครองตนเอง “GORNO-ALTAYSKAYA AVTONOMNYA OBLAST” เนื้อที่ 92,600 ตารางกิโลเมตรนั้น เมื่อ ค.ศ. 1969 พลเมือง 169,000 คน, ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7 ล้านไร่, ที่เพาะปลูกเมล็ดพืช 1 ล้านไร่, 239 โรงเรียนประถมและมัธยม, วิทยาลัยเทคนิคหลายโรงเรียนมีนักศึกษาชั้นอุดม 4000 คน, 34 โรงพยาบาล และแพทย์ 188 คน, 173 สถานเลี้ยงเด็กทารกและโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็ก 6,100 คน เราจึงน่าจะเทียบกับจังหวัดกำแพงเพชร, ตาก, ชุมพร, ยะลา ที่มีพลเมืองจำนวนใกล้เคียงกัน และอีกหลายจังหวัดในสยามว่ามีความสมบูรณ์เทียบกับคนใดในบริเวณภูเขาอัลไตหรือไม่แล้วใช้สามัญสำนึกตามธรรมชาติว่าสมควรที่คนเชื้อชาติไทย (หากเคยเป็นเจ้าของท้องถิ่นจริง) จะพากันละทิ้งถิ่นอุดมสมบูรณ์เดินทางผ่านทะเลทรายโดยสมัยนี้ยังไม่มีแผนที่ว่าจุดหมายปลายทางจะมีสุวรรณภูมิที่อุดมสมบูรณ์กว่าหรือไม่ สามัญสำนึกที่

ปราศจากอุปาทาน “^๕เชื้อชาตินิยม” เป็นพื้นฐานแห่งหลักวิชาว่าด้วย
การอพยพของมนุษยชาติซึ่งต้องย้ายที่อยู่เดิมอันมีความอดัดดไปสู่อิน-
แดนใหม่ที่อยู่ดมสมบูรณ์กว่า

(จ) สมัยแผ่อำนาจช่วงชิงดินแดนของชาติอื่นนั้น จักร-
วรรดินิยมใช้วิธีหลายอย่างรวมทั้งวิธีเขียนบนกระดาษแผนที่แล้วประ-
กาศเป็นทางการว่าดินแดนนั้นๆ เป็นของตน เช่นจักรวรรดินิยมอังกฤษ
ได้เขียน “เส้นแมคมาสอน (MAC MAHON LINE)” บนแผนที่
ระหว่างอินเดียกับธิเบตของจีน ถือว่าดินแดนใต้เส้นนั้นเป็นของ
อังกฤษ ประเทศจีนตั้งแต่ราชวงศ์เซ็งได้คัดค้าน แต่จักรวรรดินิยม
อังกฤษก็ได้ถือว่าดินแดนส่วนนั้นเป็นของอังกฤษ

ส่วนพวก “^๕เชื้อชาตินิยม” จำพวกที่กล่าวแล้วใช้วิธีแปลก-
ประหลาดง่ายยิ่งกว่าวิธีการทางแผนที่คือใช้วิธีชักทักเอาจากข้อที่
เรียกทองทว่าถามคำที่ออกเสียงว่า “ไท” หรือ “ไต” ก็ดี หรือเดา
ว่าเป็นคำไทยก็ดี ทองทนั้นเป็นของคนเชื้อชาติไทยมาก่อน ซึ่งไม่ถูก
ต้องตามความจริง

ชานกรุงปารีส

2 เมษายน 2517

วิชัย พานิช

พิมพ์ที่โรงพิมพ์สันติเวชย์ บ้างที่ทำการ ป.ท. หน้าพระลาน

หน้าประตูพิเศษไชยศรี กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๓๗๔๒

เอิบทิพย์ วิชัยลักษณ์ เจ้าของ ผู้จัดการ และผู้พิมพ์โฆษณา ๒๕๑๗

พิมพ์ที่โรงพิมพ์สันติเวช ข้างท่าถาวร ป.ท. หน้าพระลาน

หน้าประตูวิเศษไชยศรี กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๓๗๔๒

เอิบทิพย์ วิรัชลักษณ์ เจ้าของ ผู้จัดการ และผู้พิมพ์โฆษณา ๒๕๑๗